

[Undervisningsministeren.]

derfor, og ved bedømmelsen heraf kan omstændigheder som sygdom i hjemmet, arbejdsløshed og antallet af børn under uddannelse tages i betragtning. Forældrenes skattepligtige indtægt og formue må oplyses, men der er ikke fastsat en bestemt indtægts- og formuegrænse, inden for hvilken støtte kan ydes. Dog er det en udtrykkelig forudsætning, at hjemmets økonomiske forhold skønnes at være sådanne, at ydelsen af et stipendium er af afgørende betydning for at muliggøre barnets fortsatte skolegang, idet hjemmet ikke er i stand til at bære den dermed forbundne udgift.

Det ærede medlem hr. Damsgaard spurgte, om jeg mente, at midlerne fordeltes efter forsvarlige kriterier. Hvis jeg skal svare generelt, må jeg svare, at jeg mener, at det stort set er gået således, at de midler, der er medgået til stipendier og lån, anvendes efter deres hensigt, men jeg skal ikke bestride, at der kan være tale om, at unge har fået midler, som man kan sige de alt taget i betragtning ikke skulle have haft. Det er jo igen et spørgsmål om at overholde de generelle regler, der er nedfældet i bekendtgørelsen, og som svarer til de forhandlinger, der har fundet sted i folketinget. Det er et spørgsmål om tillid til, at hjemmene og de unge vil give rigtige oplysninger, og det er også et spørgsmål om stipendienævnenes holdning. Jeg vil gerne om stipendienævnene sige den ting, at de gør et overordentlig stort arbejde. Hvis det arbejde skulle gøres op i kroner og øre, eller hvis man skulle erstatte dem med konsulenter og inspektører fra centralt hold, ville det betyde meget store udgifter. Man gør dette arbejde vederlagsfrit, og det er en arbejdsmæssig indsats af meget betydeligt omfang, og man udfolder megen omhu på at nå frem til de rigtige løsninger.

Et vigtigt led i kontrollen er jo skattevæsenet, det er et vigtigt holdepunkt i fordelingsgrundlaget. Her får man verificeret oplysningerne om de unges stilling, om indtægterne i det forudgående skatteår og om formueforholdene. Man får oplysninger om forældrene, men man får ikke oplysninger om svigerforældrene, det har man ikke tænkt på; det er et problem, som spiller en rolle, det må man indrømme. Der er ingen mulighed for at kontrollere de unges

oplysninger om den indtjening, der forventes opnået i det år, for hvilket støtten søges. Det kan man ikke kontrollere, men man kan naturligvis inddrage det i efterkontrollen, og det gør man, hvor der er tale om langvarige uddannelser; hvor der er tale om kortvarige uddannelser, vil en efterkontrol jo have svagere muligheder.

Jeg vil gerne sige et par ord om Dansk Studiefond, der administrerer lånene. Der er her tale om en administration, der har megen erfaring, og som vi fra ministeriets side har megen tillid til. Man får fra fondens bestyrelse oplysning om, hvor meget der er stillet til rådighed for den individuelle ansøger. Der er altså her tale om korrespondance mellem fondens bestyrelse og stipendienævnene, og derefter foretager studiefondens kontor det videre fornødne; der kan forekomme tilfælde, hvor man på basis af de erfaringer, der er indhøstet inden for studiefonden, tager en forhandling med den enkelte ansøger for at diskutere lånebeløbs størrelse og tager en forhandling med det stipendienævn, som behandler den pågældende ansøgers forhold.

Det må være en opgave, når vi nu skal i gang med den videregående undersøgelse, at få alle relevante forhold under lup. Det vil sige de unges erhvervsarbejde under uddannelsen, det vil sige støttemuligheder fra anden side, det vil sige studietidens længde, og det vil sige de indkomstforhold, der knytter sig til de forskellige uddannelser. Når sådanne og andre oplysninger foreligger, mener jeg der er grundlag for, at vi kan tage en lidenskabsløs diskussion om fordelingen mellem lån og stipendier; vi vil da have et rimeligt og sikkert grundlag, hvorpå vi kan tage stilling til dette vigtige spørgsmål. Jeg ville jo tro, at vi må nå frem til en fleksibel ordning, således at der ved fastsættelsen af forholdet mellem stipendier og lån i de enkelte tilfælde tages hensyn til de betingelser og de vilkår, der knytter sig til de unges muligheder i erhvervslivet fremover.

Måske kunne det være af interesse, at jeg her giver tallene fra vore nabolande Norge og Sverige, så vidt som de foreligger oplyst for os. Der er ikke nogen uddannelsesfond i Norge eller i Sverige, men det er oplyst, at man på finansloven i Norge bevilger lån på 71,9 mill. kr. — dette tal er